

Enrollment No: _____

Exam Seat No: _____

C. U. SHAH UNIVERSITY

Winter Examination-2019

Subject Name: Human Resources Management - I

Subject Code: 4CO03HRM1

Branch: B.Com (Gujarati)

Semester: 3

Date: 30/11/2019

Time: 02:30 To 05:30

Marks: 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

- Q-1 Attempt the following questions: (14)**
- a) સમગ્ર માનવજાતિના સુખોનો આધાર સ્થંભ, રાષ્ટ્રનું ભાવિ ઘડનાર અને વિવિધ રાષ્ટ્રોના બનેલા વિશ્વને દોરવાણી આપનાર એક વિશિષ્ટ - શક્તિ સત્તા એ ... 1
- (A) રાજકારણ (B) શિક્ષક
(C) સંચાલન (D) તમામ
- b) સંચાલન અને કર્મચારી સંચાલન બન્ને એક જ છે, તેમને ક્યારે જુદાં પાડી શકાય નહિં સંચાલન એટલે જ ... 1
- (A) કાયમી સંચાલન (B) કર્મચારી સંચાલન
(C) કાર્યકારી સંચાલન (D) એક પણ નહિં
- c) માનવ સંસાધન આયોજન કોની સાથે સંબંધ ધરાવે છે? 1
- (A) ભૂતકાળ સાથે (B) વર્તમાનકાળ સાથે
(C) ભવિષ્યકાળ સાથે (D) કોઈ પણ નહિં
- d) માનવ સંસાધન આયોજન કોનું અવિભાજ્ય અંગ છે? 1
- (A) આયોજનનું (B) અંકુશનું
(C) દોરવાણીનું (D) સંચાલનનું
- e) એટલે કાર્યના વિવિધ ઘટકોનો ચોક્કસાઈ પૂર્વકનો અભ્યાસ. 1
- (A) કાર્યવિશ્લેષણ (B) કાર્યવાર્ણન
(C) કાર્યમૂલ્યાંકન (D) એક પણ નહિં
- f) કાર્ય મૂલવવાની પ્રક્રિયા છે? 1
- (A) કાર્યવિશ્લેષણ (B) કાર્યમૂલ્યાંકન
(C) કાર્યવાર્ણન (D) તમામ

- g) એટલે યોગ્ય જગ્યા માટે, યોગ્ય સંખ્યામાં, યોગ્ય સમયે, યોગ્ય માણસો પ્રાપ્ત કરવા. 1
 (A) નિયુક્તિ (B) પસંદગી
 (C) ભરતી (D) બઢતી
- h) રોજગાર વિનિમય કેન્દ્રો એ કર્મચારી ભરતી માટેનું ... કહેવાય. 1
 (A) આંતરિક પ્રાપ્તિસ્થાન (B) બાહ્ય પ્રાપ્તિસ્થાન
 (C) પ્રત્યક્ષ પ્રાપ્તિસ્થાન (D) એક પણ નહિં
- i) આદર્શ વેતન પ્રથાનું મહત્ત્વનું લક્ષણ કયું કહી શકાય? 1
 (A) સમય વેતન પ્રથા (B) લઘુત્તમ વેતનની બાંધધરી
 (C) કાર્ય વેતન પ્રથા (D) વ્યક્તિગત પ્રોત્સાહન
- j) એટલે કામદારોને એકમની માલિકી, સંચાલન અને નફાની વહેંચણીમાં ભાગીદાર બનાવવા. 1
 (A) સહભાગીદારી (B) નફાભાગ
 (C) વેતન + કમિશન (D) વ્યક્તિગત વેતન પ્રથા
- k) કામદાર નિવૃત્તિ વખતે તેને પ્રોવિડન્ટ ફંડ ઉપરાંત નીચેના પૈકી કઈ રકમ મળવાથી કામદારને “પ્રાણવાયુ” સમાન લાગે છે? 1
 (A) બોનસ (B) ગ્રેજ્યુટી
 (C) કદરદાની (D) એક પણ નહિં
- l) અછત, માંદગી, બેકારી, ગંદકી અને અજ્ઞાનતાના પાંચ મહાદાનવો ઉપરનું આક્રમણ એ ..છે. 1
 (A) મજૂર સલામતી (B) માલિક સલામતી
 (C) સામાજિક સલામતી (D) વિવાદ પ્રવૃત્તિ
- m) ભારતમાં ઔદ્યોગિક સંગઠન ચળવળની શરૂઆત કયા વર્ષથી થઈ ? 1
 (A) 1857 (B) 1878 (C) 1875 (D) 1887
- n) ઔદ્યોગિક ક્રાંતિએ મજૂરસંઘની જન્મદાત્રી છે. આ વિધાન યોગ્ય છે? 1
 (A) હા (B) ના (C) ખોટું છે. (D) એક પણ નહિં

Attempt any four questions from Q-2 to Q-8

- Q-2 Attempt all questions (14)**
 (A) માનવ સંસાધન સંચાલનનું કાર્યક્ષેત્ર વિગતવાર સમજાવો. 7
 (B) માનવ સંસાધન સંચાલનના હેતુઓ કયા છે, સમજાવો. 7
- Q-3 Attempt all questions (14)**

	(A)	માનવ સંસાધન આયોજનનો અર્થ આપી, તેની મર્યાદા જણાવો.	7
	(B)	માનવ સંસાધન આયોજનને અસર કરતાં પરિબલો ચર્ચો.	7
Q-4		Attempt all questions	(14)
	(A)	કાર્યવિશ્લેષણની પ્રક્રિયા સમજાવો.	7
	(B)	કામગીરી મૂલ્યાંકનના લાભો જણાવો.	7
Q-5		Attempt all questions	(14)
	(A)	માનવ સંસાધન ભરતીનાં આંતરિક અને બાહ્ય પ્રાપ્તિસ્થાનો કયા છે, સમજાવો.	14
Q-6		Attempt all questions	(14)
	(A)	કાર્યવેતન પ્રથા અને સમય વેતન પ્રથા ટૂંકમાં સમજાવો.	7
	(B)	સહભાગીદારી પર ટૂંકનોંધ લખો.	7
Q-7		Attempt all questions	(14)
	(A)	મજૂર કલ્યાણ પ્રવૃત્તિની કારખાનાની અંદર અને બહાર થતી પ્રવૃત્તિઓ વિગતે સમજાવો.	14
Q-8		Attempt all questions	(14)
	(A)	સામૂહીક સોદાગીરી પર ટૂંક નોંધ લખો.	7
	(B)	મજૂર સંઘના પ્રકારો ચર્ચો.	7

